

Előterjesztés
a Közjóléti Bizottság részére
a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvánnyal kötött ellátási szerződés
2022. évi teljesítéséről szóló beszámolóról

I. Tartalmi összefoglaló

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat 2021. január 1-jétől öt év határozott idejű ellátási szerződést kötött a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvánnyal (1173 Budapest, Összekötő u. 3., a továbbiakban: Alapítvány) családok átmeneti otthona szolgáltatás biztosítására. A szerződés keretein belül az Alapítvány vállalta, hogy a fenntartásában működő családok átmeneti otthonában biztosítja a Kőbánya illetékességi területén lakóhellyel rendelkező és életvitelszerűen a kerületben tartózkodó nyolc lakhatási krízishelyzetbe került család ellátását legfeljebb 18 hónap időtartamra.

Az Alapítvány havonta nyújtotta be az elszámolását a gondozási napokról, amely alapján a Kőbányai Polgármesteri Hivatal Gazdasági és Pénzügyi Főosztálya átutalta a támogatási összegeket. Az Alapítvány az elmúlt évben összesen 11 543 670 Ft támogatást kapott az Önkormányzattól (2049 Ft/fő/nap).

Az ellátási szerződés 6. pontja alapján az Alapítvány az átmeneti otthon működéséről évente egy alkalommal szakmai és pénzügyi beszámolót készít a tárgyévet követő év március 31-éig. Stancel Adél igazgatóny benyújtotta a családok átmeneti otthona (a továbbiakban: Otthon) működéséről szóló szakmai és pénzügyi beszámolót.

Az Otthon a szülő és gyermeke együttes lakhatását otthonoszerű elhelyezés formájában biztosítja. Az Otthon a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 70. §-a alapján biztosítja az egyes családok elhelyezésére a külön lakószobát, valamint az éjszakai és nappali tartózkodásra, a személyi tisztálkodásra, az étkezésre és a közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket.

Az intézmény az otthont nyújtó ellátáson kívül a családok együttműködésén alapuló szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával támogatja a lakói életét. A szakmai team tagjai az intézmény szakalkalmazottai (intézményvezető, családgondozók, szakdolgozók), illetve jogász, pszichológus és fejlesztőpedagógus. A szakemberek célja, hogy a bekerülő családok erőforrásait olyan mértékben megerősítsék, hogy ki tudjanak kerülni az intézményes lakhatási formák keretei közül, valamint képessé váljanak önálló lakhatási lehetőségek megteremtésére és megtartására.

A szakmai beszámoló szerint a Budapest X. kerület ellátási területéről az elmúlt évben hat család került felvételre, egy család végül nem költözött be az Otthonba, egy család pedig még 2022-ben jelentkezett, de csak 2023-ban került elhelyezésre az Otthonba. Az Alapítvány összesen 9 kőbányai lakcímmel rendelkező család (14 felnőtt és 16 gyermek) elhelyezését biztosította, a 2022. évben igénybe vett ellátási napok száma 5700 nap volt.

Pénzügyi szempontból a tavalyi év nagyfokú tudatosságot és odafigyelést kívánt az Otthon részéről, hogy a rendelkezésre álló erőforrásokat minél hatékonyabban tudják felhasználni. Rendkívüli nehézséget jelentett az Otthon számára az infláció, a szűkülő hazai pályázati források és a megemelkedett rezsiköltségek.

A benyújtott beszámoló alapján az Otthon működése megfelel a Rendelet 67-73. §-ában meghatározott jogszabályi követelményeknek.

Az intézmény által nyújtott ellátásért a családtagoknak a jövedelmi helyzetük figyelembevételével a jogszabályok szerinti személyi térítési díjat kell fizetniük. A térítési díjon felül az Alapítvány állami normatív támogatást kapott.

Az Önkormányzat támogatásának mértéke 2022. évben 2049 Ft/fő/nap (összesen 11 543 670 Ft) volt, mely összegből 1 616 114 Ft-ot személyi kiadásokra (a támogatás 14%-a), 8 865 411 Ft-ot (a támogatás 77%-a) dologi kiadásokra és 1 062 145 Ft-ot (a támogatás 9%-a) felújításra, karbantartásra és beruházásra fordított az Alapítvány.

A pénzügyi elszámolás megfelel a szerződésben, valamint a vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak. Az Alapítvány által benyújtott 2022. évi szakmai és pénzügyi beszámolót az előterjesztés 2. melléklete tartalmazza.

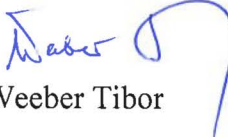
A beszámoló elfogadása az Önkormányzat ellátási szerződésben meghatározott feladata, amely az ellátási szerződés teljesítése ellenőrzésének egyik eszköze.

A beszámoló elfogadásáról és a támogatás elszámolásáról szóló döntés a Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 31/2011. (IX. 23.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 4. pont 4.1. alpontja alapján a Közzétételi Bizottság hatásköre.

II. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Közzétételi Bizottsága meghozza az előterjesztés 1. mellékletében foglalt határozatot.

Budapest, 2023. május „9.”

Weeber Tibor

Törvényességi szempontból ellenjegyzem:

Dr. Szabó Krisztián
jegyző

**Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének
Közjóléti Bizottsága**

.../2023. (V. 16.) határozata

**a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvánnyal kötött ellátási szerződés
2022. évi teljesítéséről szóló beszámolóról**

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének Közjóléti Bizottsága a „RÉS” Szociális és Kulturális Alapítvánnyal kötött ellátási szerződés 2022. évi teljesítéséről szóló beszámolót elfogadja.

"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona
 1173 Budapest, Összekötő u. 3., Tel.: +36/1/258-58-95, Mobil: 06/20/334-02-81, e-mail: csaores@gmail.com

Beszámoló a 2022. évről

A "RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány Családok Átmeneti Otthona 2006. áprilisától biztosít átmeneti ellátást lakhatási krízishelyzetbe került gyermekek és szüleik, esetenként nagykorú testvéreik, valamint válsághelyzetben lévő bántalmazott, vagy várandós anyák, illetve férjük, élettársuk, továbbá a szülészetről a kórházi ellátás után kikerülő anya és gyermeke, gyermekei részére.

1. Intézményünk bemutatása

Ahogy a nevünk is utal rá, igyekszünk betölteni az ellátó rendszerben lévő „RÉS”-eket, ezért intézményünkbe minden olyan család jelentkezhet, akik „család”-ként definiálják magukat (és megfelelnek a jogszabályban előírtaknak), ide érve a gyermekeiket egyedül nevelő egyszülős családokat, egyedülálló anyát gyermekeivel, egyedülálló apát gyermekeivel, vagy akár nagyszülőket (hivatalos gyámokat) unokáikkal.

1.1 Elérhetőségek

"RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány

Családok Átmeneti Otthona

Cím: 1173 Budapest, Összekötő utca 3.

Tel.: 06-1/258-58-95

Mobil: 06-20/334-02-81

E-mail: csaores@gmail.com

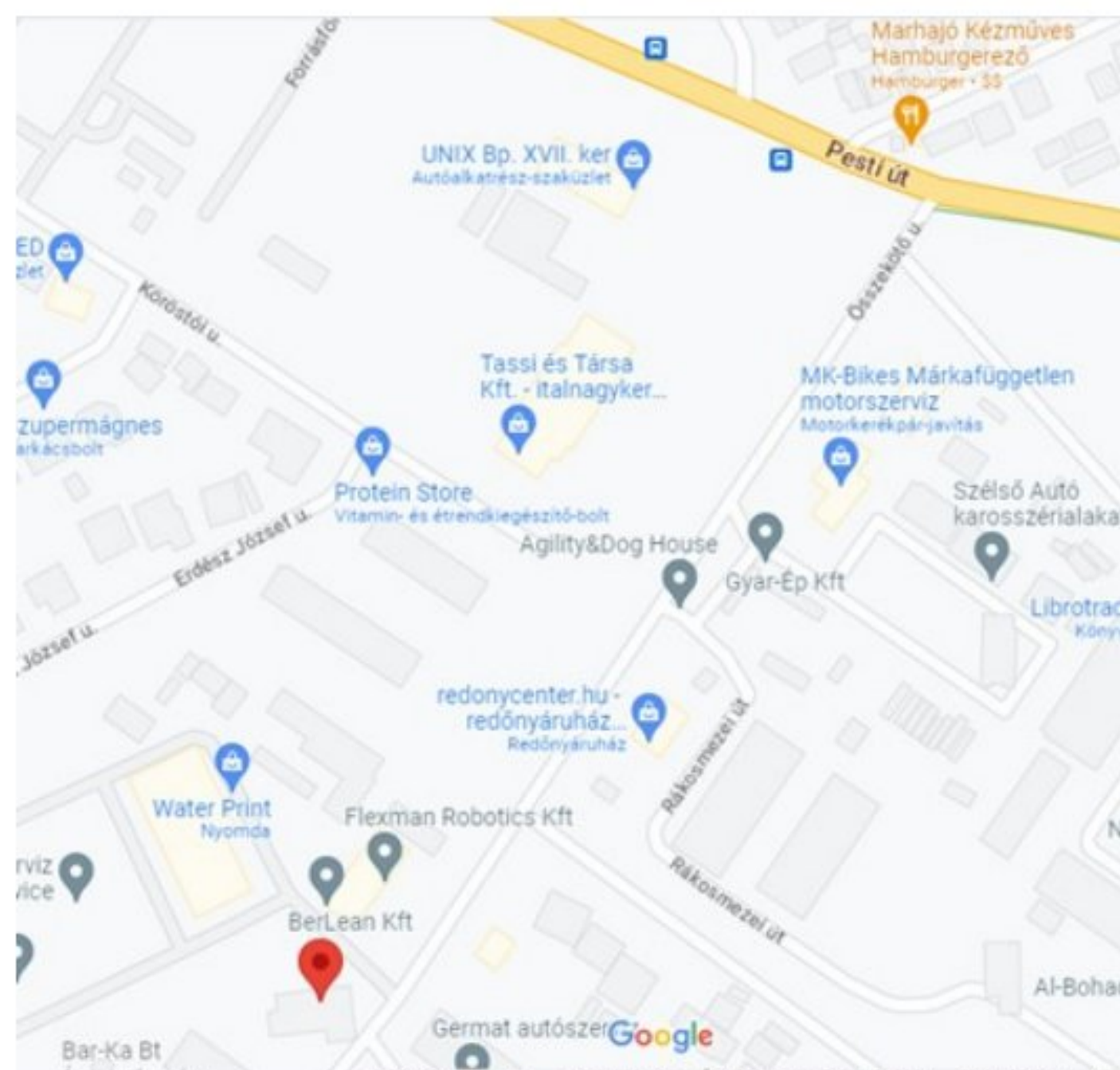
www.resalapitvany.hu

<https://www.facebook.com/alapitvany.res>

1.2 Elhelyezkedés

Intézményünk a 17. kerület szélén, egy ipari jellegű terület és a békés kertvárosi, családi házas rész határán található, számos kirándulásra vagy éppen piknikezésre lehetőséget adó fás, zöld terület közvetlen szomszédságában.

Az intézmény megközelíthető a 3-as metró (kék) Kőbánya-Kispesti végállomásától induló 202E jelzésű busszal átszállás nélkül a Tápióbicske utcai megállóig, vagy a 2-es metró (piros) Örs vezér téri végállomásától 97E jelzésű busszal átszállás nélkül szintén a Tápióbicske utcai megállóig. A Tápióbicske utcai buszmegállótól az Összekötő úton, kisebb erdős terület mellett elhaladva kb. 400 méterre található a Családok Átmeneti Otthona.

1.3 Épület

Intézményünk egy nagy udvaron helyezkedik el, a kapun belépve rögtön egy játszótéren találjuk magunkat, amely mellett elhaladva jutunk el a bejárati ajtóig. Az épületbe belépve az ügyeleti irodával szemben találjuk magunkat, ahol kollégáink fogadják az intézménybe érkezőket, néha csak egy köszönés erejéig, de gyakran inkább mintegy zsilipként funkcionál a külvilág és az otthon között, ahol a lakók – kicsik és nagyok egyaránt – szinte egy szuszra elmondják, mi minden történt aznap.

Az ügyeleti helyiségtől jobb indulva, a „közös könyvespolc” és az irodák mellett elhaladva, a játszósobába érkezünk, ahol a sok-sok játék közül minden korosztály megtalálja a számára legérdekesebb játékokat, könyveket, fejlesztő eszközöket. A játszósobát szülői felügyelet mellett használhatják a gyermekek, de itt történnek a fejlesztő foglalkozások, megbeszélések, családokkal való beszélgetések.

Továbbhaladva egy tágas étkezőbe érkezünk, amelyet az itt lakó családok szinte egész nap használhatnak igényeik szerint étkezésre, többi lakóval való találkozásra, beszélgetésre. Az intézményi ünnepek és nagyobb létszámú csoportos foglalkozások is itt szoktak zajlani. Az étkezőből közvetlenül a konyhába jutunk, ahol a közös gáztűzhelyeken, mosogatótálcákon, valamint előkészítő asztalon kívül minden lakó részére rendelkezésre áll egy „saját” konyhaszekrény és egy „saját” hűtő.

Visszatérve az ügyeleti helyiség elé, majd onnan a másik irányba haladva, eljutunk a lakószobákig. Intézményünk összesen 11 család (40 fő) számára, családonkénti külön szobában biztosít átmeneti elhelyezést két emeleten. Minden lakószobához tartoznak a folyosókon beépítette szekrények, valamint szintén a földszinti és az emeleti folyosókon található a vizes blokkok, 2-3 családonként egy vizes blokk áll rendelkezésre.

A már felsorolt helyiségen kívül az intézményben található még textil raktár, ruha raktár, mosókonyha, kazán helyiség, gázóra helyiség, irattár, tisztítószerek raktár, karbantartó helyiség, élelmiszer raktár és még néhány kisebb tároló, valamint természetesen a személyzeti helyiségek is.

Az intézményben napi 24 órában családgondozó vagy szakgondozó kolléga ad ügyeletet.

2. Ellátottak köre

2.1 Bekerülés módja

A "RÉS" Szociális és Kulturális Alapítvány és Budapest Főváros 10. kerület Önkormányzata között megkötött ellátási szerződés alapján a szervezetünk által fenntartott Családok Átmeneti Otthonában nyújtunk az önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, életvitelszerűen tartózkodó, lakhatási krízishelyzetbe került család számára biztosítunk ellátást.

A családok felvétele a szülő, vagy törvényes képviselő kérelmére történik üres férőhelyek függvényében. A kérelem benyújtható személyesen, levélben, illetve e-mail-ben, lehetőség szerint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat/Központ, védőnő, bölcsőde, óvoda, iskola stb. javaslatával, ajánlásával.

A felvételi beszélgetés során munkatársaink feltérképezik a család problémáit, miben várnak segítséget, milyen erőforrásaik vannak, mennyire motiváltak, illetve mik lehetnek az esetleges együttműködési irányok. Ezt követően a szakmai stáb javaslatára az intézményvezető dönt a család felvételéről. Fontos szempont, hogy a jelentkező család legyen motivált, rendelkezzen olyan erőforrásokkal, amelyek megerősítésével, támogatásával képessé válhatnak a nehéz élethelyzetten való változtatásra, és vállalják az együttműködést az intézménnyel.

Felvételnél előnyt élveznek a 10. és a 17. kerületből jelentkezők, az esetlegesen fennmaradó üres férőhelyekre az ország egész területéről tudunk rászorulókat fogadni. A 10. kerületi segítő szervezetekkel napi szintű kapcsolatban vagyunk, így folyamatosan tájékoztatjuk egymást a jelentkező családokról, illetve a rendelkezésre álló férőhelyekről.

Beköltözéskor a családtagokkal az intézményvezető megállapodást köt. A megállapodás az együttműködés kereteit, a gondozás, és az ellátás időtartamát, a szolgáltatás formáját, módját, a térítési díj mértékét tartalmazza.

A beköltözést követően a családtagokat az intézményi ellátás időtartama alatt családgondozó segíti.

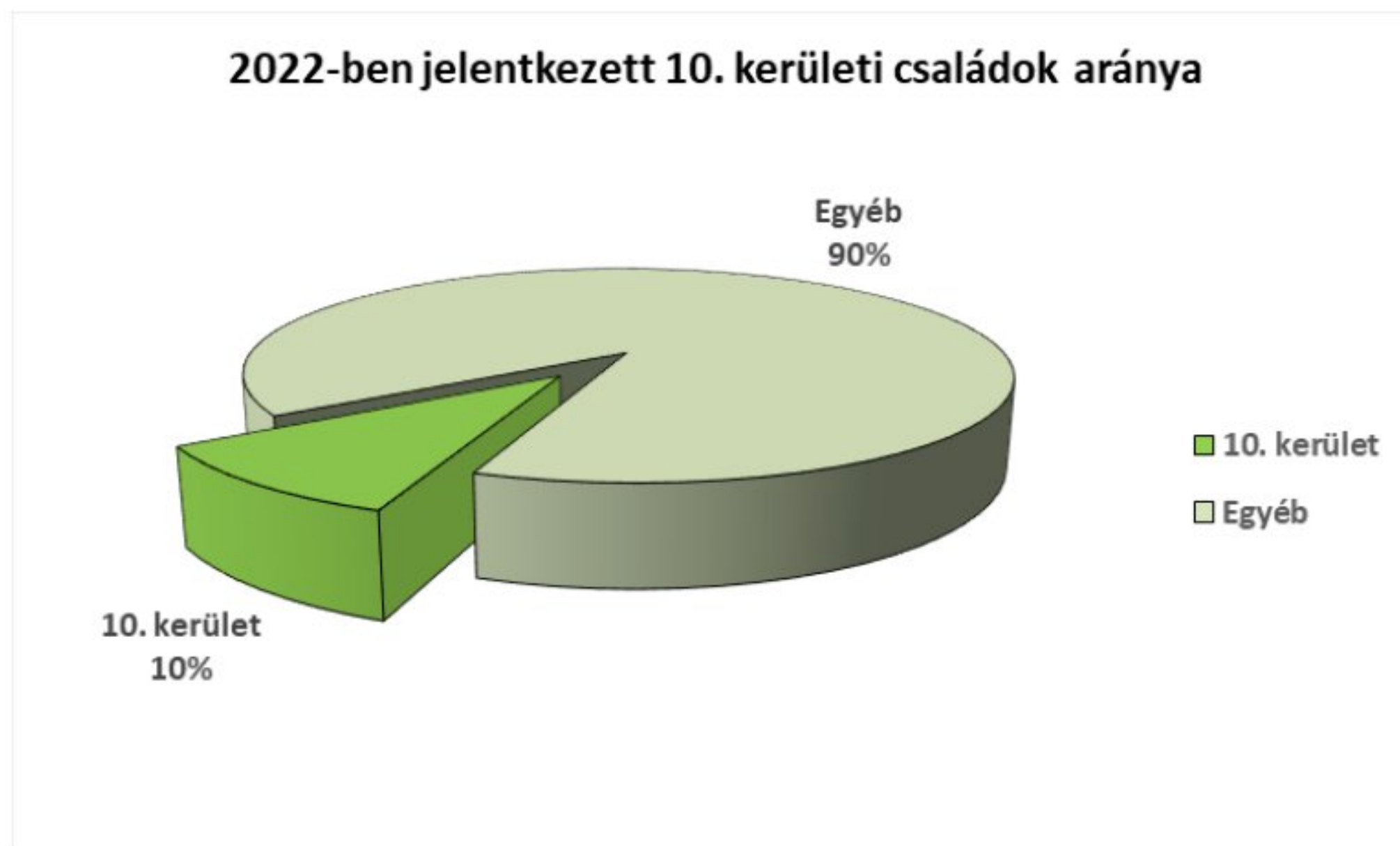
Az intézmény által nyújtott ellátásért, a családtagoknak jövedelmük függvényében, térítési díjat kell fizetniük, amelyet az intézményvezető állapít meg.

A Családok Átmeneti Otthona az otthont nyújtó ellátáson kívül (mely magában foglalja a lakhatási lehetőséget és az ehhez kapcsolódó, alapvető szolgáltatásokat) a családok

együttműködésén alapuló szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával támogatja lakói életét.

2.2 Statisztikai és demográfiai adatok

Intézményünkbe az ország különböző részeiről érkeznek megkeresések, a 2022-ben jelentkezett családok 10%-a (15 család) volt 10. kerületi illetékességű. A 10. kerületi jelentkező családok közül hat került felvételre, egy család nem költözött be, egy család 2022-ben jelentkezett, de csak 2023-ban költöztek be (öt 10. kerületi illetékességű család pedig már az intézményben lakott az adott évben, őket korábban vettük fel).

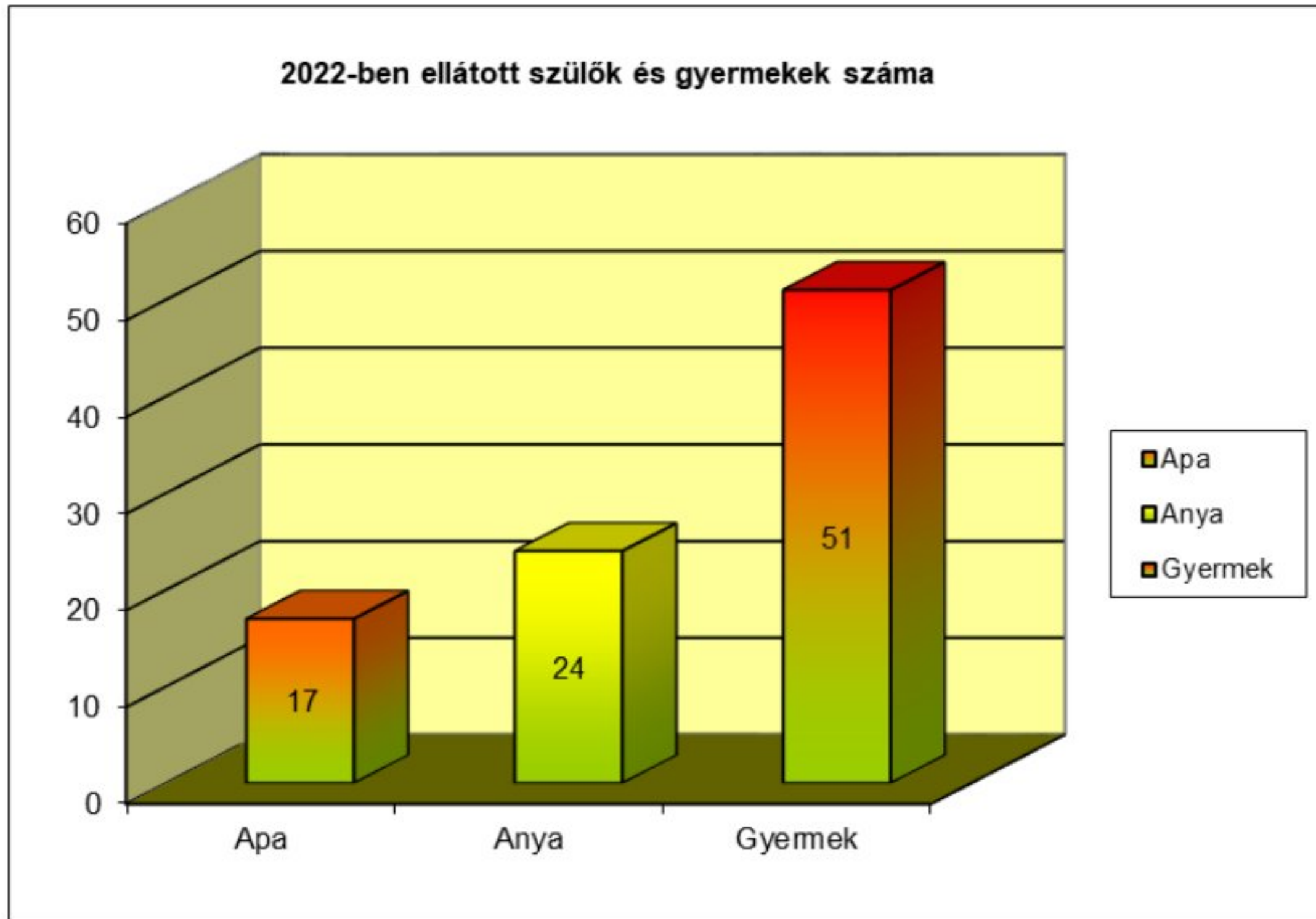

Gyakran nehéz összehangolni a jelentkezéseket és a férőhely üresedéseket, több esetben is előfordult, hogy amikor egy 10. kerületi család jelentkezett intézményünkbe, éppen nem állt rendelkezésre üres férőhely, majd amikor fogadni tudtuk volna a családot, addigra már megoldódott a lakhatásuk.

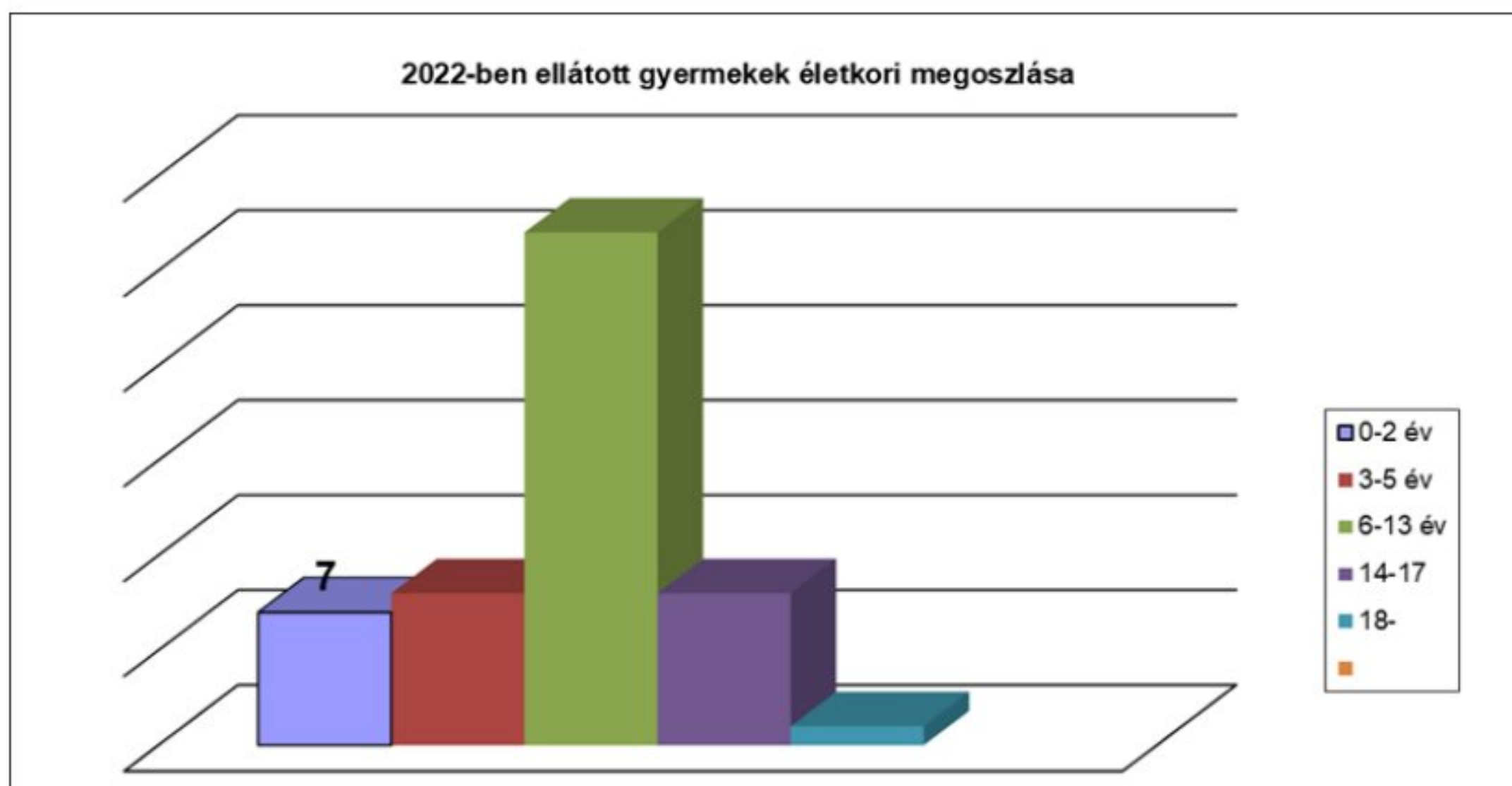
2022. január 01. napján összesen 18 fő (ebből 10 gyermek és 8 szülő) vette igénybe a Családok Átmeneti Otthona által biztosított férőhelyet, szolgáltatásokat a 10. kerület ellátási területéről.

A korábban felvett, 2022-ben is intézményünkben lakó családokkal együtt a 2022-ben nálunk ellátott 24 család közül 9 család (14 szülő, 16 gyermek, összesen 30 fő) 10. kerületi illetékességű.

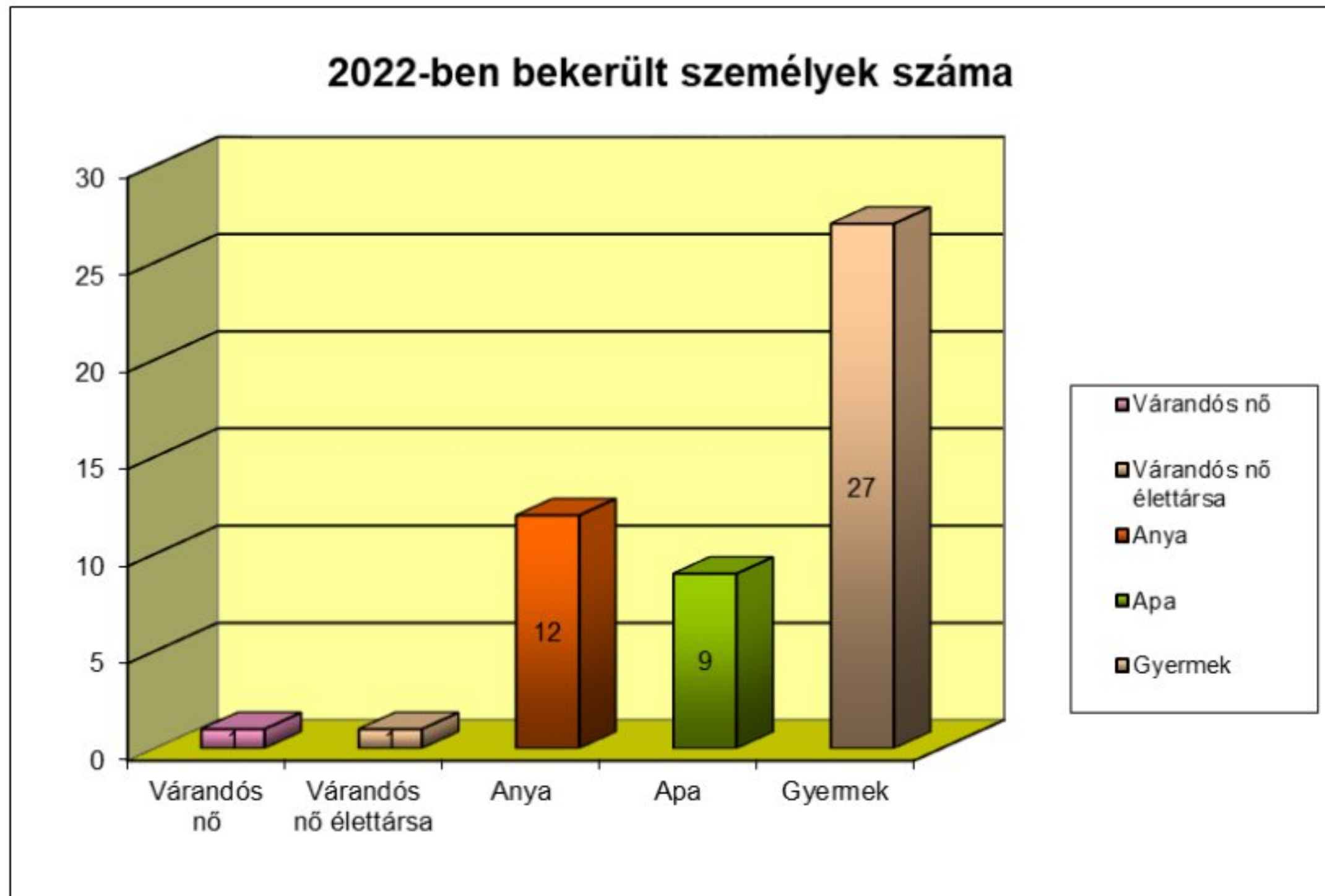
2022-ben 24 családot láttunk el, összesen 41 szülőt (24 nő, 17 férfi) és 51 gyermeket (26 leány, 25 fiú). Amint a diagramból is kitűnik, intézményünkben több egyedülálló anya részére is biztosítunk ellátását. 7 édesanya egyedülállóként kérte felvételét, ám a későbbiekben további 6 édesanya is egyedülállóvá vált. A diagramon szereplő adatok az intézménybe kerülés kori állapotot mutatják.

2022-ben ellátott gyermekek életkori megoszlása: 7 fő 0-2 éves, 8 fő 3-5 éves, 27 fő 6-13 éves, 8 fő 14-17 éves, valamint 1 fő nagykorú gyermek.

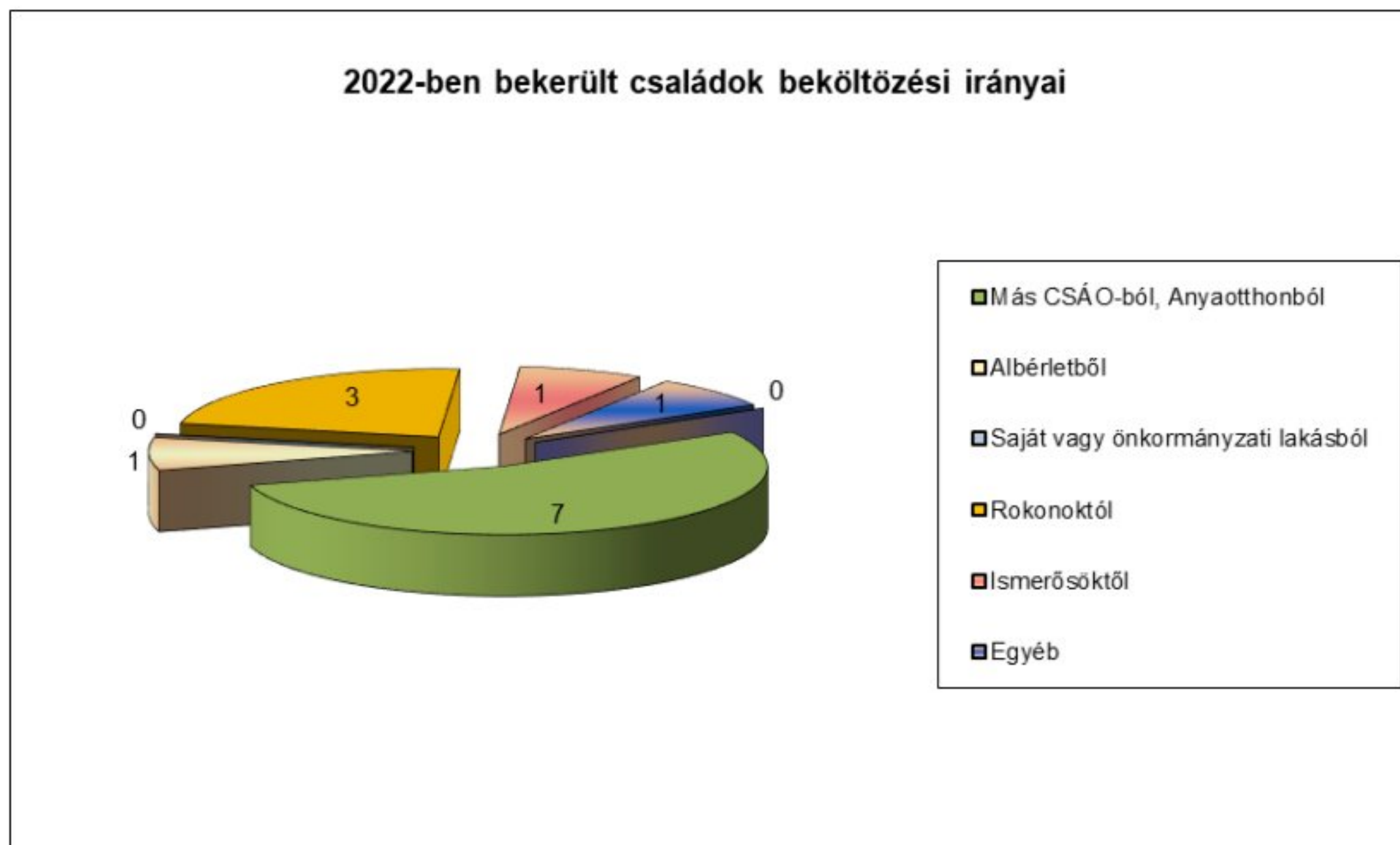

2022-ben a Családok Átmeneti Otthonába újonnan 13 család került be. Az újonnan bekerülők közül 21 szülő (12 nő és 9 férfi), 1 várandós nő, 1 várandós nő élettársa és 27 gyermek.

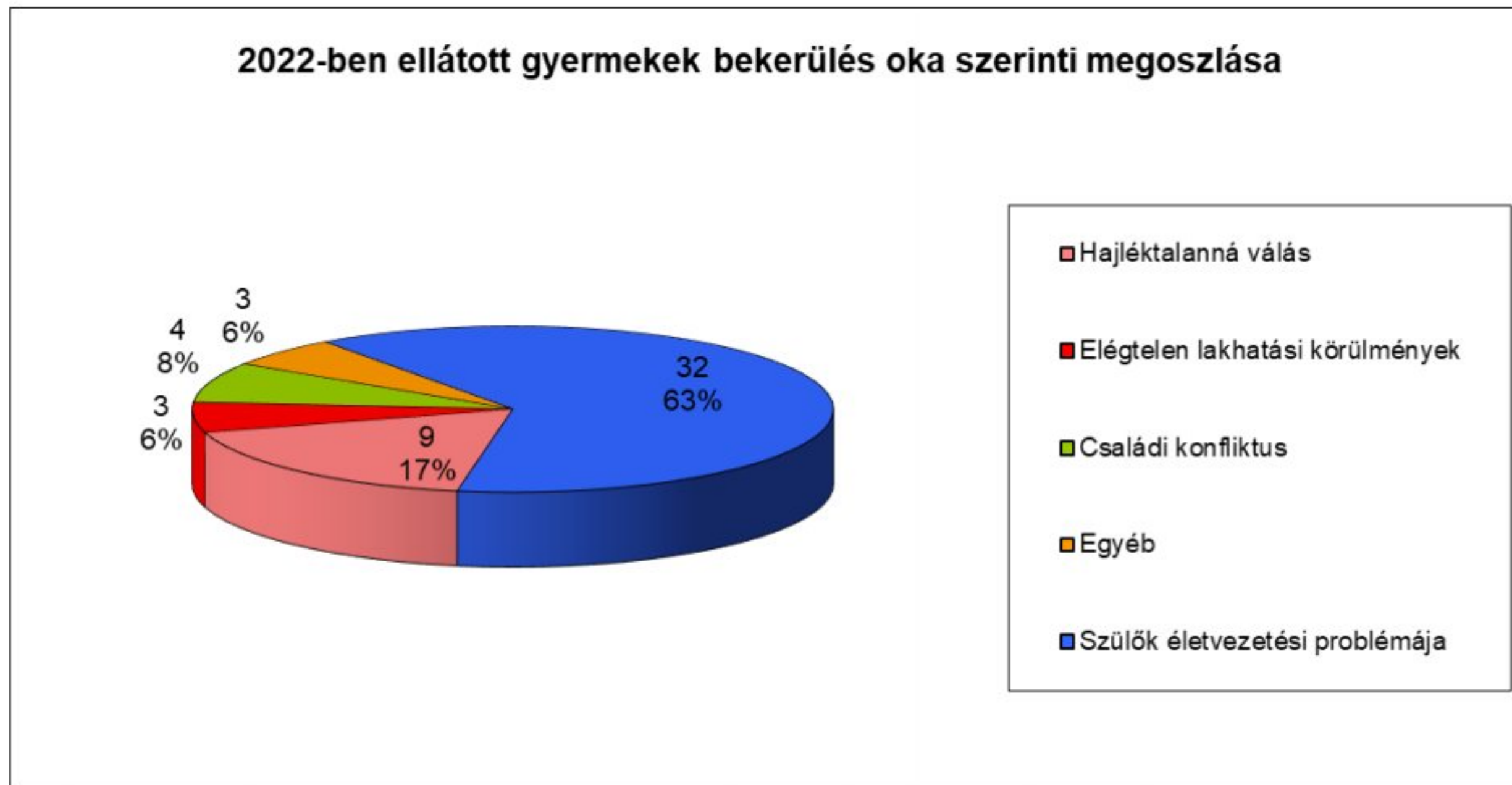

A felvételt jellemzően a szülők saját maguk, és/vagy a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok/Központok kezdeményezték.

A kérelmek indokai a következők: lakhatási problémák, alacsony jövedelem, életvezetési problémák, családi konfliktus.

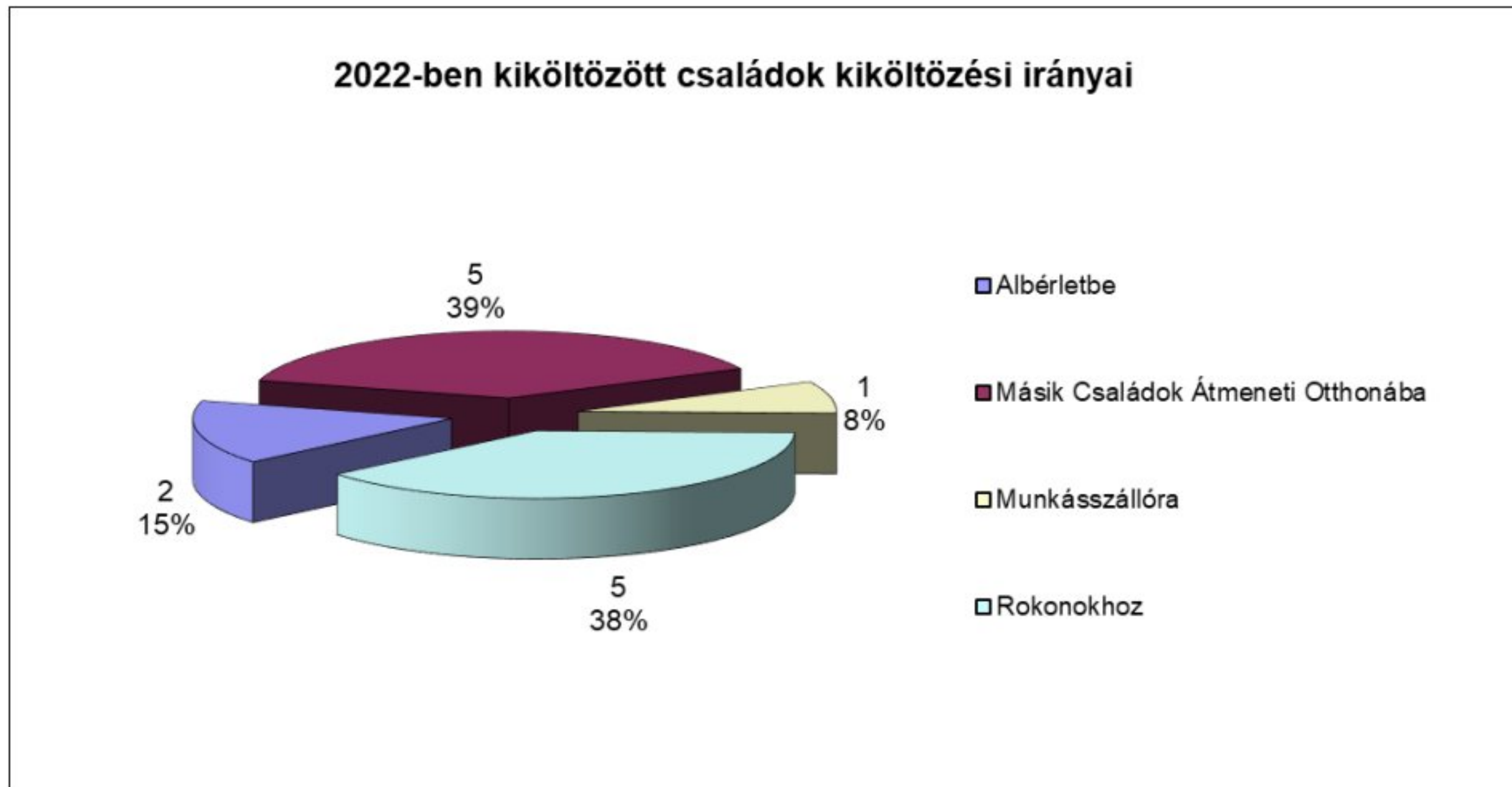
2022-ben ellátott 51 gyermek közül 32 gyermek esetében a szülők életvezetési nehézsége volt az elhelyezést kiváltó probléma, 9 gyermek esetében a hajléktalanná válás, 3 gyermek esetében az elégtelen lakhatási körülmények, 4 gyermek esetében családi konfliktus, 3 gyermek esetében pedig egyéb okok miatt került sor az elhelyezésre.

A koronavírus járvány alatt kialakult tendencia – amely szerint a jelentkező, illetve felvételt nyert családok nem költöznek be az intézménybe, egyéb módon oldják meg lakhatásukat – 2022-ben is folytatódott, továbbá a jelentkezők száma is csökkent az elmúlt évekhez képest.

A megkeresések, elhelyezési kérelmek az előző évekhez hasonlóan érkeztek: több szülő személyesen jelentkezett, illetve keresett meg bennünket, sok esetben azonban társintézmények, Család- és Gyermejjóléti Központ/Szolgálat, Polgármesteri Hivatal, Kormányhivatal, egészségügyi intézmény, kerületi gyermekorvosok, Védőnői Szolgálat, bölcsődék, óvodák, iskolák munkatársai, illetve egyéb, a 10. kerületben működő civil- és egyházi szervezetek közreműködésével jutottak el hozzánk.

2022-ben 13 család (23 szülő és 29 gyermek) költözött ki az intézményből. Két család albérletbe költözött, 5 család másik intézménybe nyert felvételt, 1 család munkásszállón bérelt ki szobát, 5 családot pedig rokonokhoz ment. Amint látható, saját ingatlanba vagy önkormányzati bérlakásba egy család sem tudott költözni, de albérletbe is csupán két családnak sikerült költöznie. A kiköltöző családok többsége másik intézménybe vagy rokonokhoz tudott menni. Ennek lehetséges okait a következő fejezet tárgyalja.

A 2022-ben gondozott kilenc 10. kerületi illetékességű család közül egy intézményből érkezett, majd az ellátási idő leteltével albérletbe költözött, egy intézményből érkezett, és egy másik intézménybe távozott, egy rokonoktól érkezett és oda is ment vissza, egy pedig intézményből érkezett és ismeretlen helyre távozott. További öt család jelenleg is intézményünkben ellátott.

3. Szakmai munka

Intézményünk egyidejűleg 11 család (összesen 40 fő) számára tud ellátást biztosítani a szülő, törvényes képviselő kérelmére

- a gyermek(ek) és szülő(k),
- valamint a legfeljebb 21. életévének betöltéséig, vagy ha köznevelési, felsőoktatási vagy felnőttképzési intézménnyel, szolgáltatóval tanulói, hallgatói vagy felnőttképzési jogviszonyban áll, legfeljebb 24. életévének betöltéséig a gyermek nagykorú testvére(i),
- a gyermekeiket egyedül nevelő egyszülős családok,
- válsághelyzetben lévő bántalmazott, vagy várandós anyák,
- a szülészetről a kórházi ellátás után kikerülő anya és gyermeke(i),
- valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársa vagy férje részére a szülő és gyermeke együttes elhelyezésével, ellátásával.

Az intézményben napi 24 órában családgondozó, illetve szakgondozó-gondozó ad ügyeletet, akikhez a családok folyamatosan fordulhatnak a felmerülő problémáikkal, szükségleteikkel.

Figyelembe vesszük a krízishelyzetbe került családok ellátásában tapasztalható hiányokat, és erre, illetve a hatályos jogszabályokra való tekintettel úgy alakítottuk ki a részükre biztosítandó, illetve kínált szolgáltatásainkat, hogy reagálni tudjunk a felmerülő szükségletekre, így a raktárainkban rendelkezésre állnak azok az eszközök, amelyek egy család alapellátottságához szükségesek. Gyakran előfordul, hogy úgy érkezik hozzánk család, hogy nincs semmije: ekkor mi ellátjuk őket ruhával, háztartási eszközökkel, tisztító és tisztasági szerekkel, a napi életvitelük biztosításához szükséges dolgokkal.

3.1 Intézményünkben nyújtott szolgáltatások

- lakhatási lehetőség biztosítása (elhelyezés családonként külön lakószobákban)
- 24 órás ügyelet biztosítása szakszemélyzet által
- szociális munka (egyéni és közösségi szociális munka eszközeivel)
- krízisintervenció
- jogi- és pszichológiai segítségnyújtás
- a gyermekek tanulásának segítése fejlesztőpedagógus alkalmazásával, kisgyermekkorától történő egyéni és csoportos fejlesztés
- ügyintézkésekben történő tanácsadás, szükség esetén segítségnyújtás
- az alapvető, a gyermek ellátásához nélkülözhetetlen eszközök, élelmiszerek, a napi életvitelhez szükséges alapvető háztartási eszközök biztosítása (például ágynemű, törölköző, edények, bútorok, szükség esetén pelenka, gyógyszerek stb.), főzési, mosási lehetőség
- alternatív, a szülői, illetve családi aktivitást segítő programok szervezése a családok, gyermekek részére
- telefon, internet biztosítása
- önkéntes programok szervezése, fogadása
- kapcsolatfelvétel segítése a helyi, illetve a területileg illetékes ellátórendszer intézményeivel (bölcsőde, óvoda, iskola, család- és gyermekjóléti szolgálat/központ, gyermek- illetve felnőtt háziorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, munkaügyi központ, nevelési tanácsadó stb.)

3.2 Szakmai programunk

Elsődleges célunk, hogy a hozzánk kerülő krízishelyzetben lévő családok belső erőforrásai a bentlakás egy-másfél éve alatt olyan formán megerősödjenek, hogy a későbbiekben az ellátórendszeren kívül, saját erőből, hosszú távon biztosíthassák lakhatásukat. Ugyanakkor tisztában vagyunk a családokat érintő nehezítő körülményekkel, és reálisan látjuk az aktuális

gazdasági helyzetet is, így nincsenek irreális céljaink, úgy gondoljuk, hogy a nálunk lakó családok bármilyen jellegű előrelépése pozitív eredménynek számít a családban, legyen szó a gyermekek megfelelő iskoláztatásáról, orvosi ellátásáról, a szülők munkavállalásáról- és megtartásáról, vagy adott esetben a család által felhalmozott tartozások rendezéséről.

Az intézménybe beköltöző családokkal gondozási tervet készítünk, amely a megállapodásban foglalt időtartamot (jellemzően egy évet) foglal magában. Új gondozási terv készítésére akkor kerül sor, ha változás történik, például felmerül egy újabb probléma, vagy ha új intézményi megállapodást kell kötni (változás vagy hosszabbítás végett). A gondozási terv készítése során kerülnek rögzítésre a család problémái, céljai, a célok elérése érdekében elvégzendő feladatok, külön-külön részletezve a család és az intézmény, illetve gondozó feladatait. Ehhez nélkülözhetetlen az előrelátás és a tervezés, ebben intézményünk munkatársai segítik a szülőket. Az ellátás időtartama alatt fontos, hogy a szülők, illetve idősebb gyermekek betartsák a gondozási tervben foglaltakat. A gondozási tervben foglaltak be nem tartása akár az intézményi ellátás megszűnését is vonhatja maga után. Ez a terv képezi az ellátott és a családgondozó közös munkájának alapját, gerincét, illetve adja meg az adott családdal végzett szakmai munka irányát.

Tapasztalataink szerint a hozzánk bekerülő családok tagjai számtalan hátránnyal érkeznek, nagyon összetettek az okok, amelyek miatt kérik a felvételüket intézményünkbe.

A jelentkezés, illetve bekerülés okai a következők:

- alacsony jövedelem, anyagi megtakarítás, biztonsági tartalék hiánya
- szülők kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzete, szakképesítés hiánya, befejezetlen tanulmányok
- szülők munkanélkülisége, alacsony iskolai végzettség, piacképes szakma hiánya
- törékeny kapcsolati háló, megromlott családi kapcsolatok, családi- és/vagy kapcsolati konfliktusok
- bántalmazás, családon belüli erőszak
- többgenerációs mélyszegénység
- szakellátásban való nevelkedésből adódó hátrányok
- tartozások, hitelek
- tartósan beteg gyermek(ek) ellátása miatt a munkaerőpiacról való kiszorulás
- egyedülálló szülőségből adódó nehézségek

Jellemzően sosem egy ok nevezhető meg a bekerüléskor, hanem a problémák komplex megjelenése miatt szükséges és indokolt az intézményi ellátás, és a szakemberek segítsége. A család beköltözését követően minden esetben felmérjük, hogy egyénileg milyen jellegű segítségre van szüksége a hozzánk érkező gyermekeknek, családtagoknak, amelyhez fontos támpontot adhatnak a már meglévő, illetve a nálunk töltött időszak alatt beszerzett szakvélemények, pedagógiai javaslatok, a társintézmények jelzései, valamint a szülőkkel, illetve gyermekekkel folytatott beszélgetések.

A családgondozó kollégák segítik a szülőket a problémák feltérképezésében, a reálisan elérhető célok megfogalmazásában, és a célok eléréséhez vezető út megtervezésében, konkrét lépésekre való lebontásában, feladatok meghatározásában. Mivel az önálló lakhatásba (albérlet, önkormányzati lakás) való kerülés (és –megtartás) előfeltétele a rendezett, önálló életmód, munkahellyel rendelkezés és lehetőség szerint anyagi megtakarítás, munkatársaimmal azon dolgozunk, hogy az intézményünkben lakó családok minél jobban meg tudjanak felelni ezen kritériumoknak.

Az intézményben folyó szakmai munka célja a (1) problémák és erőforrások feltérképezése; (2) lehetőségek feltárása; (3) fejlesztési irányok meghatározása, valamint az (4) erőforrások megerősítése, bevonása, képessé tevés.

Segítő munkánk egyik fő célja a képessé tevés: arra törekedünk, hogy az intézményünkben gondozott családok – gyermekek és felnőttek egyaránt – olyan többletet kapjanak, amelyet nem csak az ellátási idő alatt, hanem a későbbiekben is hasznosítani tudnak majd. Munkánk részét képezi a szülők szülői kompetenciáinak fejlesztése, szülői szerepeikben való megerősítése, új készségek elsajátítása, a családok erőforrásainak növelése. A Családok Átmeneti Otthona a lakhatási lehetőségen túl a családok együttműködésén alapuló szociális segítségnyújtással, egyéni és családi esetmunkával, illetve a csoportos szociális munka eszközeivel támogatja lakói életét. A mentálhigiénés tevékenység nem csak az egzisztenciavesztés, családi problémák miatt keletkezett lelki traumák kezelésére irányul, hanem nélkülözhetetlen része a személyes képességek felmérésének, fejlesztésének, és ezen keresztül az ellátórendszerből való kikerülés segítésének.

Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek jólétének növelésére, mentális és fizikai állapotuk stabilizálására, fejlesztésére, segítséget nyújtunk ahhoz, hogy minél több lehetőségük legyen a fejlődésre, a képességeik kibontakoztatására. Munkánkat segíti intézményünk fejlesztőpedagógusa, aki fejleszti és korrepetálja az otthonban élő gyermekeket. A szakgondozó kollégák szintén sok időt és energiát fordítanak a gyermekek korrepetálására.

A nálunk töltött idő alatt a segítő beszélgetéseken, konzultációkon, tanácsadáson és támogatáson kívül

- beszerezzük a szükséges, hiányzó iratokat, alapidokumentumokat
- elintézzük a folyamatban lévő ügyeket (például bírósági, hagyatéki, végrehajtási, önkormányzati, munkavállalással kapcsolatos stb.)
- segítjük az oktatási rendszerrel kapcsolatos feladatok elvégzését
- minden gyermeket felmér a fejlesztőpedagógusunk, ha szükséges intézzük a további vizsgálatokat, a fejlesztési folyamatokat
- eljárunk a bántalmazásos ügyekkel kapcsolatosan, amennyiben szükséges, megszervezzük a menekítés hátterét
- segítünk a munkajogi kérdésekben, a hivatali ügyintézésében, az egészségügyi ellátórendszerrel kapcsolatos ügyintézésben, a vizsgálatokhoz való hozzájutásban

Munkánk során team-ben dolgozunk, amelynek tagjai az intézmény szakalkalmazottjai (intézményvezető, családgondozók, szakgondozók, gondozók), illetve jogász, pszichológus, fejlesztőpedagógus. A heti rendszerességű team (stáb) megbeszéléseken történik az elmúlt hét eseményeinek áttekintése, illetve az ezekből fakadó feladatok végiggondolása.

A szakmai team tagjai külső szupervízor segítségét (egyéni és csoportos) is igénybe vehetik, hiszen elengedhetetlennek tartjuk, hogy egy-egy eset kapcsán megőrizték teljes szakmai rálátásukat, kompetenciájukat. Mindezekon kívül az alapítvány menedzsmentje is teamben dolgozik, a fenntartó képviselője és az intézmény vezetője napi szintű munkakapcsolatban vannak, valamint az alapítvány egyéb programjainak vezetőivel havi megbeszéléseket tartanak. Továbbá folyamatosan, napi élő kapcsolatban vagyunk a 10. kerületi társszervezetekkel, és együttműködünk annak érdekében, hogy a fennálló szükségletekre minél hatékonyabb válaszokat tudjunk adni.

3.3 Munkánk során tapasztalt nehézségek

Nagyon változó, melyik család milyen problémákkal és probléma megoldási képességekkel érkezik intézményünkbe. Az anyagi- és lakhatási nehézségeken kívül gyakoriak a gyermeknevelési problémák, illetve szülői kompetenciák hiányosságai, valamint a szülők életvezetési problémái. Szintén gyakori a családok átmeneti otthonainak ellátását huzamosabb ideig vagy többszöri alkalommal igénybevevő ellátottak esetében a jövőkép teljes hiánya.

A legtöbb család már meglévő, felhalmozott tartozásokkal érkezik intézményünkbe. Ezek fokozatos rendezése, valamint hátrányos munkaerőpiaci helyzetük, jövedelmező szakma hiánya, és az alacsony jövedelmük miatt nem tudnak a családok megtakarítást létesíteni önálló lakhatásba kerülés céljából.

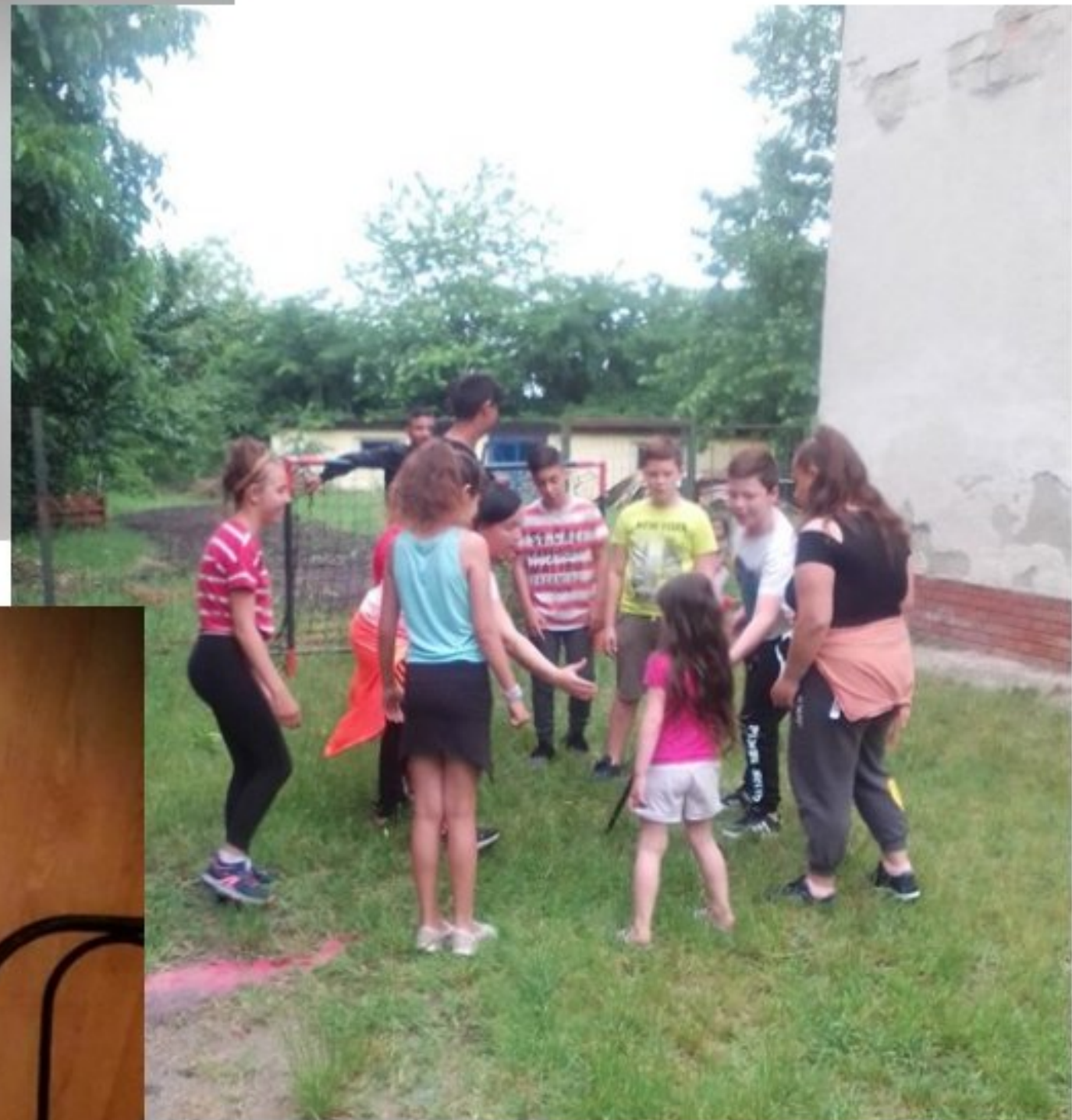
Bár mindig is volt egyedülálló szülő ellátottunk, a tavalyi év ebből a szempontból kirívó volt: több egyedülálló szülő is jelentkezett és felvételt nyert az intézményünkbe, rajtuk kívül pedig a már bent lakók közül is többen egyedülálló szülővé váltak. Azt tapasztaljuk, hogy az egyedülálló szülők ellátó rendszerből való kikerülése meglehetősen nehezített, mivel egy jövedelemből (amely gyakran csak a családi ellátásokból áll) nem tudnak a szülők anyagi tartalékokat képezni, önálló lakhatást fenntartani. A kisgyermekes egyedülálló szülők számára a munkaviszony létesítése sem egyszerű feladat, hiszen egyedül kell megoldaniuk a gyermek nevelési-oktatási intézménybe való eljutását, illetve hazahozatalát. Meglátásunk szerint az egyedülálló szülők – kiváltképp a több gyermekesek – fáradtak, kimerültek, nincs lehetőségük igazi kikapcsolódásra, feltöltődésre.

Annak ellenére, hogy a kerületi társszervezetekkel, más intézményekben dolgozó szakemberekkel kifejezetten jó a szakmai kapcsolatunk, egy-egy család intézményünkbe való érkezését követően nehézséget jelent a gyermekek bölcsődébe/óvodába/iskolába való beíratása. Miután bekerült a gyermek az adott intézménybe, a pedagógusokkal való együttműködés már jó. Továbbá nincs lehetőség akut probléma esetén gyermekpszichológus azonnali igénybevételére, hosszú a várakozási idő, a gyermekpszichiátriai ellátásba pedig szinte lehetetlen bekerülni. Sérült vagy autizmussal rendelkező gyermekek esetében is nehézséget okoz megfelelő oktatási, illetve fejlesztést biztosító intézmény találása.

Konzultációkkal, tanácsadással, ügyintézésben való segítségnyújtással folyamatosan segítjük és támogatjuk a szülőket, igyekszünk minden helyzetre megoldást, alternatív lehetőséget találni, és erre a szemléletmódra motiváljuk őket is.

4. 2022 eseményei

2022-ben a koronavírus miatti korlátozások megszűnését követően több intézményi programot is tartottunk. Volt gyermeknap, állatsimogató, nyári tábor, kerti bográcsozás, halloweeni tökf faragás, adventi ajándék húzás, jött a Télapó, majd kedves önkéntesek hoztak csoki szökőkutat, végül egy meghitt karácsonyi ünnepséggel zártuk az évet.

2022-ben belekezdünk egy nagyszabású projektbe: arra törekszünk, hogy intézményünket a skandináv letisztultság jellemezze. A kezdeti lépések megtételében sok-sok önkéntes munkája és az IKEA bútoradománya volt nagy segítségünkre.

A programokon kívül a tavalyi évet még mozgalmasabbá tették az ellenőrzések, az intézményvezető váltás, új kollégák érkezése, esetkonferenciák, szakmai megbeszélések, új erőforrások keresése, valamint az intézmény új arculatának kialakítása.

5. Terveink

Elsődleges tervünk a szakmai munka folytatása és további fejlesztése, hogy még nagyobb segítséget tudjunk nyújtani az intézményünkben ellátott családok számára. Munkatársaimmal együtt elköteleztünk vagyunk a szakmai fejlődés mellett, többen jelentkeztek vagy már részt veszünk felsőfokú képzésben, valamint különböző oktatásokon, szakmai napokon, szupervízióon veszünk részt, hogy minél komplexebb, minőségi szakmai munkával tudjunk segíteni a családok előmenetelét, és – lehetőség szerint – az ellátórendszerből való kikerülését. Szakmai terveink között szerepel innovatív programok biztosítása a családok részére. A gyermek- és családi programok mellett továbbá kiemelten fontosnak tartjuk az édesanyák női mivoltukban való megerősítését, énképük, önbizalmuk javítását, ezzel párhuzamosan pedig az otthonban lakó férfiak apai szerepükben való megerősítését.

A szakmai munka mellett szintén nagyon fontosnak tartjuk az energiahatékonyságot, környezettudatosságot és a rendezett környezetet. 2023-ban tervezzük a bejárati ajtó és az irodai nyílászárók cseréjét (a többi nyílászáró cseréje korábban már megtörtént), a kazán felújítását, illetve lehetőség szerint szeretnénk megoldani az épület külső szigetelését is.

Az elmúlt évek divatjait követve a mi intézményünk is színes és tarka, sok-sok mára már használhatatlan, elavult, eredeti funkcióját veszített tárggyal, eszközzel rendelkezünk. Ezek szelektálását, újrahasznosítását már 2022-ben elkezdtük, 2023-ra pedig az a tervünk, hogy intézményünk egy szép, letisztult, rendezett otthonná váljon a családok részére. A lakószobákban található bútorok nagy része az évek során elhasználódott, ezeket szeretnénk lecserélni, hogy a családok által használt szobák is rendezettek, letisztultak és többé-kevésbé egységes kinézetűek legyenek.

Az épület korából és az elavult építészeti megoldásokból adódóan terveink között állandó jelleggel szerepel az épület folyamatos felújítása, karbantartása, állandó problémát jelentenek a dugulások, valamint a csövek erodálása. A már említett munkálatok mellett a felújítási munkák, repedések javítása, festés, csövek cseréje stb. fokozatos megvalósítása is tervben van.

6. Összegzés

A tavalyi év az infláció és áremelkedések végett anyagi szempontból még nehezebb volt a családok számára, mint a korábbi évek. Mind a jelentkezők, mind az ellátottak között egyre több az egyedülálló szülő, a gondozási idő alatt is több szülő döntött a különélés miatt. Lakóink feszültek voltak, helyzetüket többnyire pesszimistán látták. Munkatársaimmal igyekeztünk a szülőket motiválni, biztatni, támogatni, készségeik fejlesztésével az előrelépésben segíteni.

Az intézményben igyekszünk rugalmasan reagálni a felmerülő igényekre, szükségletekre, folyamatosan szerveztünk, szervezünk a gyermekek kéréseinek, a családok igényeinek, életkori szükségleteinek megfelelő szolgáltatásokat. A tavalyi év során is folyamatos feladatot jelentett a családok részére biztosítandó eszközök, textíliák, bútorok, hűtőgépek, mosógépek cseréje, beszerzése, ezek egy részét adományokból, felajánlásokból biztosítottuk.

A Családok Átmeneti Otthona az ellátást igénybe vevő családok és gyermekek hatékonyabb ellátása érdekében továbbra is folyamatosan együttműködött az ellátórendszer társintézményeivel, a kapcsolatunk ezekkel intenzív, aktív részei vagyunk ennek a struktúrának. A bekerülő, vagy kiköltözésre váró, illetve az intézményben életvitelszerűen élő családok, gyermekek ügyében a tavalyi évben is több esetmegbeszélésen, esetkonferencián, szakmaközi megbeszélésen vettünk részt.

Napi munkánk során folyamatosan keressük azokat a szolgáltatásokat, intézményeket, pályázati lehetőségeket, melyek az intézményünkben élő gyermekek, családok igényeire választ, szolgáltatást tudnak felajánlani.

A Családok Átmeneti Otthona által nyújtott szolgáltatással kapcsolatos megkeresések, felvételi kérelmek folyamatosak és rendszeresek. Ahogyan 2022-ben is, hiánypótló szolgáltatásokkal és szakmai felkészültséggel fogadtuk a hozzánk érkező családokat, úgy 2023-ban is várjuk mindazon 10. kerületi, kiskorú gyermek(ek)el rendelkező családok jelentkezését, érkezését, akik nehéz élethelyzetbe kerültek.

Budapest, 2023.03.13.

Husťáková Magdaléna
intézményvezető